

11 בפברואר 2015

ממצאי בדיקת רשימת שמות 17 עיתונאים, שהפלסטינים טוענים כי הם נהרגו במבצע "צוק איתן" (השלמה מס' 8)¹

עבדאללה פצ'ל מרתג'א, פעיל צבאי, אשר שמו נכלל ברשימת 17 העיתונאים, שפרסמה אגודת העיתונאים הפלסטינים, שנטען כי הם נהרגו במבצע "צוק איתן". "עיתונאי" זה הינו פעיל, ששרת בגדוד אלשג'אעיה של גדודי עז אלדין אלקסאם, אשר השתייך למערך ההסברה הצבאי של חמאס. עבדאללה פצ'ל מרתג'א נראה בצילום מקריא את צוואתו בסרטון, שהפיקו גדודי עז אלדין אלקסאם, אשר פורסם לאחר מותו (30 באוקטובר 2014, youtube.com).

עיקרי ממצאי הבדיקה

1. כשבוע לאחר תום מבצע "צוק איתן" פרסמה אגודת העיתונאים הפלסטינים רשימה של 17 הרוגים, שניטען, כי הם עיתונאים, שנהרגו במהלך המבצע. רשימה זאת הופצה ע"י סוכנות הידיעות הפלסטינית (ופא) מטעמה של הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה, הנשלטת ע"י חמאס. במסגרת פרויקט בדיקת שמות ההרוגים הפלסטינים במבצע "צוק איתן" (שעדיין לא הסתיים) בדק מרכז המידע למודיעין ולטרור את רשימת 17 העיתונאים, שפרסמו אגודת העיתונאים הפלסטינים ומשרד ההסברה.

2. מבדיקת הרשימה עולה, כי כמחצית מהשמות המופיעים בה (שמונה) היו פעילים, שהשתייכו לחמאס ולג'האד האסלאמי בפלסטין או שהיו עיתונאים בשרות כלי תקשורת של חמאס. אגודת העיתונאים הפלסטינים והשלוחה העזתית של משרד ההסברה ניסו להסתיר את זהותם הצבאית-טרוריסטית של פעילי הטרור והציגו אותם כעיתונאים לכל דבר. בבדיקת שמותיהם של ה"עיתונאים" הללו ניתן היה להבחין בשלוש רמות של קשרים, שקיימו ה"עיתונאים" עם ארגוני הטרור (החמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין):

¹ בהמשך לפרסום מרכז המידע מה-4 בינואר 2015: "מצאים נוספים של בדיקת שמות ההרוגים הפלסטינים במבצע "צוק איתן" (השלמה מס' 7)".

א. הרמה הגבוהה: שני פעילי טרור צבאיים, לובשי מדים ונושאי נשק, אשר מלאו משימות הסברה ביחידות הצבאיות של חמאס ושל הג'האד האסלאמי בפלסטין. אחד מהם, שתמונתו מופיעה בעמוד השער של מסמך זה, אף הקליט צוואה לפני יציאתו לקרב, שהופצה ע"י גדודי עז אלדין אלקסאם.

ב. הרמה הבינונית: פעילים של גדודי עז אלדין אלקסאם (3) והג'האד האסלאמי בפלסטין (1), שמלאו במקביל תפקידים עיתונאים \ תקשורתיים עבור כלי תקשורת המזוהים עם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין ו/או עבור כלי תקשורת עזתיים מקומיים.

ג. הרמה הנמוכה: שני שמות שהופיעו ברשימה, הינם אנשי תקשורת אזרחיים, אשר לא היו פעילים צבאיים של ארגוני הטרור, אך עבדו בשרות ערוץ הטלוויזיה אלאקצא של חמאס ועבור העיתון אלרסאלה של חמאס.

3. מסקנות נוספות שעלו מהבדיקה:

א. כשליש מהעיתונאים / אנשי תקשורת המופיעים ברשימה (6) נהרגו במהלך סיקור אירועים בשדה הקרב, במסגרת משימותיהם העיתונאיות. שאר העיתונאים (או לפחות רובם הגדול) נהרגו במהלך הקרבות ברצועה, בעת ששהו בבתייהם או נעו בדרכים, בניסיונות שאינם קשורות לעבודתם העיתונאית. מותם נבע מעצם שהותם באזורים רווי אוכלוסין, שבהם התקיימה לחימה בין צה"ל לבין ארגוני המחבלים, אשר השתמשו באוכלוסיה האזרחית כב"מגן אנושי".

ב. לפחות שני אנשי תקשורת המופיעים ברשימה לא נהרגו ע"י צה"ל. המדובר בצלם סוכנות AP ובמתורגמן שלו, שנהרגו במהלך הפסקת אש בעת סיקור פירוק נפלים ע"י אנשי חבלה של המשטרה הפלסטינית במקום בו לא שהו כוחות צה"ל (ישראל גם לא הואשמה באחריות למותם). ייתכן ועיתונאים נוספים המופיעים ברשימה לא נהרגו ע"י צה"ל אך איננו יכולים להוכיח זאת (הדבר מצריך בדיקה פרטנית של האירועים בשטח אל מול דיווחי הפלסטינים).

4. ממצאי הבדיקה מצביעים על כך, שהמדובר ברשימת "עיתונאים" מניפולטיבית, הכורכת יחד עיתונאים אזרחיים עם פעילי טרור המשמשים בתפקידי הסברה ותקשורת; הכורכת כאלה, שאכן שסיקרו את הלחימה במסגרת תפקידם, עם כאלה שנהרגו באקראי, שלא בהקשר לעיסוקם העיתונאי; הכורכת כאלה שנהרגו ע"י צה"ל בשוגג עם כאלה, שצה"ל לא היה מעורב כלל במותם. כל זאת על מנת לתמוך בטענה השקרית, כי ישראל הרגה במכוון מספר רב של עיתונאים ובכך ביצעה "פשעים", שעבורו דרשו הפלסטינים להעמיד לדין את ה"רוצחים" בבתי דין בינלאומיים. המניפולציה ברשימת "העיתונאים" הינה חלק מטקטיקות של הטעיה והונאה, שעשו הפלסטינים בהובלת חמאס ברשימות ההרוגים הפלסטינים במבצע "צוק איתן" (כפי שהוכח בפרויקט מרכז המידע, שבחן את רשימות ההרוגים). סילוף האמת אודות ההרוגים הפלסטינים במבצע "צוק איתן" הפך איפא לנשק תודעתי, המשמש את הפלסטינים במלחמה המדינית, התעמולתית והמשפטית, שהם מנהלים נגד מדינת ישראל.

הגופים הפלסטינים שפרסמו את רשימת 17 העיתונאים

5. ב-2 בספטמבר 2014 פרסמה אגודת העיתונאים הפלסטינים רשימה של 17 עיתונאים פלסטינים, שנהרגו במהלך מבצע "צוק איתן" (הרשימה המקורית ראו נספח ה'). כשבוע לפני כן, ב-26 באוגוסט 2014, פרסמה רשימה זו ע"י הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה (הנשלטת ע"י חמאס). רשימת 17 העיתונאים הופצה ע"י סוכנות הידיעות ופא של הרשות הפלסטינית וזכתה לתהודה תקשורתית רבה (לפי נתוני אתר המידע של ופא נכנסו לאתר 5,846,812 מבקרים, נכון ל-26 בינואר 2015). הרשימה זכתה לציטוטים ולאזכורים באתרי האינטרנט ובכלי תקשורת ברחבי העולם ותוכנה נוצל להתקפות תעמולה על ישראל.

6. אגודת העיתונאים הפלסטינים הינו ארגון עיתונאים פלסטיני מקצועי, אשר הוקם ב-1979. תחילה היה מקום מושבו הראשי בירושלים. כיום פועל המשרד הראשי של האגודה בראמאללה ויש לה גם שלוחה ברצועת עזה הנשלטת להערכתנו ע"י חמאס. יו"ר האיגוד הינו עבד אלנאצר אלנג'אר, אשר לו כפופים שני סגנים: נאצר אבו בכר ביהודה ושומרון ותחסין אלאסטל ברצועת עזה (אתר אגודת העיתונאים הפלסטינים, 4 בפברואר 2015).

7. רשימת 17 העיתונאים שנהרגו במבצע "צוק איתן", ופרטים ביוגרפיים עליהם, הופצה גם כמסמך של הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה. כותרת המסמך בערבית הינה "נשמות מחיר האמת" ובאנגלית: "Heroes of Truth". כמו כן הפיצה הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה פוסטר בו הופיעו צילומי 17 העיתונאים. המסמך "נשמות מחיר האמת" נכתב ע"י צוות אנשי הסברה בראשותו של איהאב אלע'צין, אשר שימש בעבר כדובר משרד הפנים של ממשל חמאס ברצועה והוא משמש כיום כסגן שר ההסברה, כראש הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה ברצועה וכמנהל העיתון אלראי של חמאס ברצועה. הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה ברצועה הינו גוף, ששרת את ממשל חמאס ברצועה והוא ממשיך להתקיים גם לאחר הקמת ממשלת ההסכמה הלאומית ביוני 2014.

עמוד השער של מסמך הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה הכולל פרטים ביוגרפיים מסולפים על 17 העיתונאים, שנהרגו במבצע "צוק איתן".

פוסטר שהפיקה הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה, המנציח את זכרם של 17 העיתונאים, שנהרגו במהלך מבצע "צוק איתן" ברצועה. השמות המופיעים בצילום זהים לרשימת 17 העיתונאים המופיעים ברשימת אגודת העיתונאים הפלסטינים (חשבון הטוויטר של DANCOHEN, 27 בינואר 2015).

8. רשימת 17 העיתונאים, שהופצה ע"י אגודת העיתונאים הפלסטינית ומשרד ההסברה בעזה, שימשה עבור מרכז המידע כרשימת-בסיס, לשם בדיקה וניתוח שמות ההרוגים. להלן ממצאי הבדיקה.

פרוט ממצאי בדיקת שמות ההרוגים

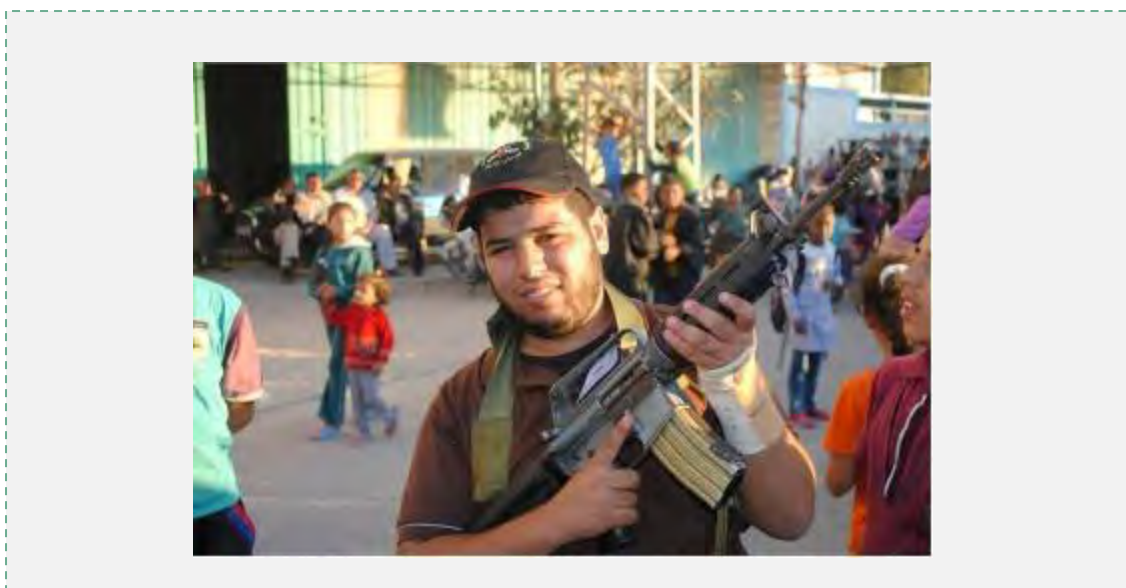
9. רשימת 17 העיתונאים כוללת פעילי טרור צבאיים בצד עיתונאים אזרחיים העוסקים במגוון רב של מקצועות בתחום התקשורת: עיתונאים, צלמים, עורכים, אנשי צוות עיתונות (צלם ומתורגמן) ופעילה ברשתות החברתיות (שספק אם היא אכן עיתונאית במקצועה).

10. מבדיקת 17 השמות עלה, כי 8 מהם (כמחצית) מזוהים ברמות שונות של קשר עם ארגוני הטרור ברצועה לפי ההתפלגות הבאה: שני שמות הינם פעילי טרור צבאיים, לובשי מדים ונושאי נשק, אשר שרתו במסגרות הצבאיות של החמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין בתפקידי הסברה (מספר 11 ו-12 בטבלה שבנספח א'); ארבעה הינם פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם והג'האד האסלאמי בפלסטין, שמילאו במקביל תפקידים עיתונאים ותקשורתיים בכלי התקשורת המזוהים עם הארגונים הללו או בכלי תקשורת מקומיים ברצועה (מספרי 4, 5, 9, 10). שניים הינם עיתונאים אזרחיים, אשר עבדו בשרות כלי תקשורת של חמאס (מספרי 6 ו-15 ברשימה). להלן צילומי פעילים המזוהים עם ארגוני הטרור.

עזת סלאמה צ'היר, פעיל צבאי של הג'האד האסלאמי בפלסטין (מס' 12 ברשימה)

מימין: פוסטר שהוציאו פלוגות ירושלים לזכרו של עזת סלאמה צ'היר, פעיל פלוגות ירושלים של הג'האד האסלאמי בפלסטין, שהשתייך ל"הסברה הקרבית" ושרת בחטיבת רפ"ח. משמאל: עזת סלאמה צ'היר "חמוש" במצלמה (פורום חמאס, 30 ביולי 2014). בפרסום שהוציא משרד ההסברה הפלסטיני לא הזכרה זהותו הצבאית של עזת צ'היר ונאמר עליו, כי הוא נהרג כתוצאה מ"התקפה ברברית" של מטוסים ישראלים על בתי אזרחים.

"העיתונאי" עזת סלאמה צ'היר, לובש כובע של פלוגות ירושלים חמוש ברובה M-16 (אתר ארצ' כנעאן, 25 בדצמבר 2014).

עבדאללה פצ'ל מרתג'א, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם (מס' 11 ברשימה)

עבדאללה מרתג'א, שהשתייך למערך ההסברה הצבאי של גדודי עז אלדין אלקסאם, נראה בסרטון מקריא צוואתו. במהלך הקראת הצוואה הוא נפרד מאמו, אשתו וילדיו. בסיום צוואתו מציין עבדאללה מרתג'א כי הוא השתייך לגדוד אלשג'אעיה (חטיבת העיר עזה) של גדודי עז אלדין אלקסאם (youtube.com, 30 באוקטובר 2014. [ראו סרטון](#)). במסמך שהוציא משרד ההסברה הפלסטיני לא הזכירה זהותו הצבאית של מרתג'א ונטען, כי הוא עיתונאי, שעבד בחברות תקשורת אזרחיות.

מימין: עבדאללה מרתג'א, המוגדר כ"חלל ההסברתי של גדודי עז אלדין אלקסאם" (אלשהיד אלקסאמי אלעלאמי) במהלך הקראת צוואתו (יוטיוב, 30 באוקטובר 2014). משמאל: עבדאללה מרתג'א במהלך פעילות תקשורתית ככתב ערוץ אלאקצא של חמאס (יוטיוב, 12 בדצמבר 2013).

עבדאללה נצר ח'ליל פחג'אן, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם (מס' 10 ברשימה)

עבדאללה נצר פחג'אן, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם, שכנראה עבד גם ככתב רדיו קול אלאקצא של חמאס. בצילום נראית הנהגת אזור רפיח של "תנועת אלאחראר" (ארגון פורשים מפתח המזוהה כיום עם חמאס) מקיימת ביקור תנחומים אצל משפחת השהיד עבדאללה נצר פחג'אן עליו נאמר (המסומן בשחור), כי הוא "אחד מהשהידים של גדודי [עז אלדין] אלקסאם" (alahrar.ps, 7 באוקטובר 2014).

ח'אלד ריאצ' מחמד חמד, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם (מס' 5 ברשימה)

ח'אלד ריאצ' מחמד חמד, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם, שכנראה עבד גם עבור המערך התקשורת האזרחי של חמאס. הוגדר כעיתונאי "לוחם ג'האד", שנהרג כאשר סיקר את הלחימה בשג'אעיה. בצילום נראית גופתו של ח'אלד חמד, עטופה בדגל ירוק של גדודי עז אלדין אלקסאם. על הגופה הונחו איפוד העיתונאים של ההרוג (ועליה למטה הכתובת PRES) והמצלמה שלו (פלסטין, בטאון חמאס 27 ביולי 2014).

חמאדה ח'אלד מקאט, פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין, שנהרג יחד עם שלושה פעילים אחרים מארגונו (מס' 4 ברשימה)

חמאדה ח'אלד מקאט, פעיל הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. הוא נהרג ב-5 באוגוסט 2014 יחד עם שלושה פעילים נוספים של הג'האד האסלאמי בצפון הרצועה. בצילום נראה דף פייסבוק, של מסגד המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, מה-9 באוגוסט 2014. בדף הפייסבוק פורטו שמות השהידים לוחמי הג'האד [מג'אהדין], שהיו מבאי מסגד הסיידה נעמה אלע'פרי המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין. הרביעי ברשימה (המסומן בצהוב זוהר) הינו חמאדה מקאט.

צילומי שני פעילי שנהרגו עם חמאדה מקאט

שניים מתוך שלושת פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין, שנהרגו עם חמאדה מקאט. מימין: זאהר אלאנקח (הראשון ברשימה) פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין (facebook.com). משמאל: סלימאן מערוף (השני ברשימה) פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין (facebook.com).

הודעת אבל מאת תנועת הג'האד האסלאמי / פלוגות ירושלים / חטיבת צפון [הרצועה] על מותו של השהיד לוחם הג'האד סלימאן מחמד מערוף אחד מפעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין, שנהרגו עם חמאדה מקאט (אתר פלוגות ירושלים, 15 באוקטובר 2014). בכתבה מיוחדת שהוכנה לזכרו מספרים הוריו כי סלימאן מערוף היה פעיל פלוגות ירושלים בצפון הרצועה. לדבריהם הוא נהרג בחצות הלילה של ה-4 באוגוסט 2014 בתקיפה של חיל האוויר הישראלי סמוך למסגד אלתוחיד בג'באליא. יחד עמו נהרגו בתקיפה חבריו "השהיד לוחם הג'האד" זאהר אלנקח והשהידים האחים חמאדה ואחמד מקאט. משימתו של סלימאן מערוף בערב בו נהרג הייתה לבדוק ולוודא, שאין פעילות משתפי פעולה באזור ג'באליא (פלוגות ירושלים, 15 באוקטובר 2014).

הפוסט הראשי של דף הפייסבוק של מסגד הסיידה נעמה אלע'פרי, שארבעת פעילי הג'האד האסלאמי היו מבאיו. על פי הסמנים המופיעים בפוסט מסגד זה מזוהה באופן מובהק עם הג'האד האסלאמי בפלסטין. למשל: הלוגו של הג'האד האסלאמי בפלסטין (מימין); הכתובת הג'האד האסלאמי בפלסטין (באמצע); וצילום של מי שהיה מנהיג הארגון פתחי שקאקי (משמאל) (דף הפייסבוק של מסגד הסיידה נעמה אלע'פרי, 3 בפברואר 2015)

11. ממצאים נוספים, שעלו מבדיקת 17 השמות:

א. נסיבות המוות: כשליש מהעיתונאים / אנשי תקשורת (6) נהרגו במהלך הלחימה בעת משימות של סיקור עיתונאי. ארבעה מהעיתונאים הללו היו בלתי מעורבים ושניים היו קשורים לארגוני הטרור. להלן פרוט: 3 עיתונאים (שני בלתי מעורבים ואחד מעורב) נהרגו בשוגג ב-30 ביולי

2014, בעת שסיקרו הצטיידות של תושבים במזון בשוק בשג'אעיה (מספרי 1, 6, 14 בטבלה); שני עיתונאים נוספים, בלתי מעורבים, נהרגו (שלא ע"י צה"ל) בעת שסיקרו פירוק נפלים ע"י אנשי הנדסה פלסטינים (מספרי 13, 17). פעיל טרור, שיתכן והיה קשור גם לכלי תקשורת אזרחי, נהרג בעת שסיקר את הלחימה בשכונה שג'אעיה (מספר 5). נראה כי שאר השמות, שהופיעו ברשימה (או לפחות רובם הגדול) **נהרגו במהלך הלחימה בניסיונות, שאינם קשורות לעבודה עיתונאית** (מסמך לשכת ההסברה הממשלתית בעזה מודה בכך: "Some of these heroes were killed while they were holding their cameras... others were killed (along with their family members on the Israeli bombing to their homes").

ב. **לאומיות העיתונאים:** כל העיתונאים \ אנשי התקשורת שנהרגו הינם פלסטינים למעט אחד, **צלם איטלקי של AP** (שנהרג במהלך סיקור פינוי נפלים, שבוצע ע"י אנשי חבלה פלסטינים). **מיעוטם היחסי של ההרוגים הזרים מקרב מאות הכתבים והצלמים הזרים ששהו ברצועה** נובע להערכתנו משילוב של כמה סיבות. העיקרית שבהן הינה לדעתנו **מדיניות ההסתרה של חמאס, שמנעה הגעת הכתבים הזרים לשטח** ודאגה, שפעילי הסברה צבאיים ועיתונאים המזוהים עימה ידווחו על הקרבות (ובכך "השתלטה" חמאס למעשה על המידע מהשטח, שצוטט ע"י כלי התקשורת הבינלאומיים) (פרוט ראו לקט מידע מה-10 באוגוסט 2014: "דיווחי הכתבים הזרים מרצועת עזה מול המגבלות, שהטילה חמאס על הסיקור העיתונאי של ההיבטים הצבאיים של הלחימה").

ג. **הכללת עיתונאים \ אנשי תקשורת, שלא נהרגו ע"י צה"ל, ברשימת ההרוגים:** הרשימה מערבת (להערכתנו במכוון) בין כאלו שנהרגו בשוגג ע"י צה"ל, לבין כאלו שצה"ל לא היה מעורב במותם. המקרה הבולט הוא של צלם העיתונות האיטלקי של AP והמתורגמן שלו, אשר נהרג בעת סיקור פיצוץ נפל של פגז \ פצצה ע"י אנשי הנדסה של המשטרה הפלסטינית. הם נהרגו **באזור בו לא שהו כלל חיילי צה"ל** וישראל כלל לא הואשמה במעורבות \ אחריות למותם². סביר להניח, כי ברשימה נכללו עיתונאים נוספים שלא נהרגו ע"י צה"ל, הגם שאיננו יכולים להוכיח זאת (הדבר מחייב בדיקה פרטנית במסגרתה יש להשוות את דיווחי הפלסטינים אל מול האירועים בשטח, כל מקרה לגופו).

מאמץ ההסתרה וההונאה: המקרה של עבדאללה מרתג'א

12. אגודת העיתונאים הפלסטינים והלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה הסתירו בפרסומיהם (להערכתנו במסגרת מדיניות חמאס) את זהותם האמיתית של פעילי טרור, שמלאו משימות הסברה או שהיו גם עיתונאים / אנשי תקשורת. בין השאר הוסתרה זהותו האמיתית של **עבדאללה פצ'ל מרתג'א**, פעיל צבאי **בגדוד אלשג'אעיה / חטיבת העיר עזה** של גדודי עז אלדין אלקסאם (צילומים שלו ראו עמ' 6). מסמך הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה, הציג את עבדאללה מרתג'א כעיתונאי, **התעלם מזהותו הצבאית** ופרט רק את פעילויותיו האזרחיות. **אתר**

² נסיבות מותו תוארו ע"י כתבת AP מבירות Zeina Karam (13 באוגוסט 2014): "He was killed in a blast as police were defusing unexploded ordnance. The explosion also killed a freelance Palestinian translator, as well as four Gaza police engineers trying to neutralize the explosives. 4 people including AP photographer Hatem Moussa, were badly injured".

אלרסאלה נט של חמאס, בידיעה שפרסם על מותו של "העמית העיתונאי" עבדאללה מרתג'א, **נמנע מלאזכר את פעולותו הצבאית** ותאר אותו כדלקמן: בוגר המחלקה לעיתונות ולתקשורת באוניברסיטה האסלאמית בעזה, שימש ככתב ערוץ אלאקצא של חמאס והיה נשוי לבתו של פוזי ברהום, דובר החמאס ברצועה (אלרסאלה נט, 25 באוגוסט 2014).

13. על בסיס המידע (השקרי) המופץ מרצועת עזה, פרסמה **המנהלת הכללית של אונסק"ו אירינה בוקובה** (Irina Bokova) ב-29 באוגוסט 2014 **הודעת אבל על מותו של "העיתונאי" עבדאללה פצ'ל מרתג'א**. זאת, לדבריה, במסגרת "Unesco's mandate to defend freedom of expression and press freedom" (אתר האינטרנט של אונסק"ו). אולם במחצית הראשונה של נובמבר 2014 הובא לתשומת ליבה של אונסק"ו (ע"י עמותת "פרספקטיבה" הפועלת בישראל) זהותו האמיתית של פעיל החמאס עבדאללה מרתג'א. **בעקבות זאת הוסר שמו של עבדאללה מרתג'א ע"י אונסק"ו מרשימת עיתונאים, שנפלו ברצועה בעת מילוי תפקידם** ובוטל גינוי נגד ישראל. המנהלת הכללית של אונסק"ו הוסיפה הסבר בהקשר לכך (אתר אונסק"ו, 14 בנובמבר 2014): **" I deplore attempts to instrumentalize the profession of journalists by combatants... The civilian status of journalists is critical, especially in situations of conflict, to ensure the free flow of information and ideas that are essential to the wider public and the restoration of stability and peace"**. (הדגשה של מרכז המידע).

מסע הכפשה נגד ישראל

14. הדו"ח של אגודת העיתונאים הפלסטינים, שצוטט כולו או חלקו ע"י גופים ואישים שונים, שימש כפלטפורמה **למסע הכפשה נגד ישראל**. במסגרת מסע הכפשה זה הועלו שני טיעונים עיקריים: האחד, **ישראל הרגה מספר גדול של עיתונאים במהלך הלחימה ברצועת עזה, העולה על מספר העיתונאים שנהרגו במקומות אחרים בעולם במהלך 2014**; והשני, העיתונאים הללו נהרגו **בכוונה תחילת ע"י ישראל במגמה למנוע מהם למלא חובתם**. הטענה הראשונה מבוססת על נתונים שקריים אודות מספר העיתונאים ואנשי תקשורת, שמצאו מותם במבצע "צוק איתן", והשנייה הינה **הכפשה חסרת שחר**.

15. בדיקת שמות ההרוגים ע"י מרכז המידע העלתה, כי אגודת העיתונאים הפלסטינית ולשכת ההסברה הפלסטינית בעזה (הנשלטת ע"י חמאס) "הגדילו" את מספר העיתונאים האזרחיים, שנהרגו בעת סיקור הלחימה, בדרכים שונות. שתי השיטות הבולטות ל"הגדלת" מספר העיתונאים היו הוספת פעילים צבאיים של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין לרשימת העיתונאים האזרחיים והכללתה ברשימה של עיתונאים / אנשי תקשורת, שמצאו מותם במבצע "צוק איתן", שלא במסגרת תפקידם העיתונאי.

16. טעון שקרי נוסף, שבו נעשה שימוש נגד ישראל, הינו האשמתה **בהריגת עיתונאים בכוונת תחילה** (התאחדות תחנות הרדיו והטלוויזיה הפלסטיניות, דו"ח מסכם לשנת 2014, על פי מען, 29 בדצמבר 2014). על בסיס טענת כזב זאת תבע משרד ההסברה של הרשות הפלסטינית להעמיד את "רוצחי העיתונאים" הישראליים בפני בתי דין בינלאומיים (מסמך משרד ההסברה הפלסטיני). בהקשר לכך יצוין:

א. מותם של כשליש מהעיתונאים / אנשי תקשורת המופיעים ברשימה **נגרם בשוגג** בעת, שהם סיקרו את הלחימה. מותם של עיתונאים באתרי קרבות במהלך סיקור הלחימה הינו "סיכון מקצועי", שהעיתונאים ואנשי תקשורת לוקחים על עצמם, ואין להאשים בכך את ישראל.

ב. מותם של כשני שלישי מהעיתונאים / אנשי התקשורת, שברשימה, נבע **משהותם באזורי קרבות מאוכלסים בצפיפות**, רוויי מחבלים, שבהם התקיימה לחימה בין צה"ל לבין ארגוני הטרור, שלא במסגרת משימותיהם העיתונאיות.

ג. שניים מה"עיתונאים", שנהרגו היו פעילי טרור, לובשי מדים ונשק, הכללתם ברשימת העיתונאים הינה מניפולציה. ארבעה אחרים היו פעילי טרור שמלאו תפקידים עיתונאים / תקשורתיים במקביל לפעילותם בארגוני הטרור. שני הרוגים היו אזרחים, שעבדו עבור כלי תקשורת של חמאס.

ד. צלם AP והמתורגמן שלו **כלל לא נהרגו ע"י צה"ל** (נראה, כי מספר העיתונאים, שלא נהרגו ע"י צה"ל גדול יותר אך הדבר מחייב בדיקה מעמיקה).

מערכי ההסברה הצבאיים של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין

17. מקרב 17 שמות העיתונאים / אנשי התקשורת, שפורסמו ע"י אגודת העיתונאים הפלסטינית, שניים זוהו בבירור כפעילי טרור צבאיים, לובשי מדים ונושאי נשק, שמלאו תפקידי הסברה ביחידות הלוחמות של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין. השניים הם **עבדאללה פצ'ל מרתג'א** מגדוד שג'אעיה של חטיבת העיר עזה השייכת לגדודי עז אלדין אלקסאם **ועזת סלאמה צ'היר**, מחטיבת רפיח של פלוגות ירושלים של הג'האד האסלאמי בפלסטין. השניים הללו השתייכו למערכי ההסברה הצבאית של חמאס ("משרד ההסברה") והג'האד האסלאמי בפלסטין ("ההסברה הקרבית") **להם היו פעילי טרור צבאיים לכל דבר.**

18. להלן אפיון קצר של **למערכי ההסברה הצבאית של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין:**

א. **חמאס** המייחסת חשיבות רבה למלחמה התודעתית, מקיימת **מערך הסברה צבאית** במסגרת גדודי עז אלדין אלקסאם בשם "**משרד ההסברה**". במסגרתו משרתים פעילים צבאיים, שהוכשרו למשימות הסברה בשטח ובשדה הקרב. פעילים אלו, המחולקים בהתאם לפריסת גדודי עז אלדין אלקסאם, **אינם עיתונאים מקצועיים אלא פעילים צבאיים לכל דבר, ולעיתים מפקדים צבאיים, שהוכשרו לביצוע משימות תקשורתיות בשטח או לניהול מערכי הסברה ברחבי הרצועה.** זאת מתוך מודעות של החמאס לכך, ש"כיום נשק המצלמה ניצב לצידם של הקלאצ'ניקוב, הפגז והטיל" (פרוט ראו נספח ב').

ב. **הג'האד האסלאמי בפלסטין / פלוגות ירושלים**, מפעיל גם הוא **מערך הסברה צבאית** המכונה בשם "**ההסברה הקרבית**". פעילי מערך "ההסברה הקרבית" מחולקים בהתאם לפריסת חטיבות הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. המדובר בפעילים צבאיים או

במפקדים צבאיים, ולא בעיתונאים מקצועיים. פעילי "ההסברה הקרבית" מפוזרים **בחמישה מחוזות ברצועה** בין פעילי התשתית הצבאית של הארגון לכל דבר (פרוט ראו **נספח ג'**).

מימין: הלוגו של "משרד ההסברה" של גדודי עז אלדין אלקסאם (אלמכתב אלאעלאמי). משמאל: הלוגו של "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים (אלאעלאם אלחרבי).

19. שני הפעילים הצבאיים, המופיעים ברשימת 17 ה"עיתונאים" של אגודת העיתונאים הפלסטינים ולשכת ההסברה הממשלתית בעזה, אינם הפעילים הצבאיים היחידים, שהשתייכו למערכי ההסברה הצבאית של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, אשר נהרגו במהלך מבצע "צוק איתן". במהלך המבצע נהרגו **לפחות 3 פעילים צבאיים נוספים**, אחד מהם פעיל בכיר, אשר שרתו ב"הסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים וב"משרד ההסברה" של גדודי עז אלדין אלקסאם. אגודת העיתונאים הפלסטינים העדיפה שלא להכליל את שמותיהם ברשימת 17 העיתונאים שפרסמה (צילומיהם של פעילים צבאיים אלו ופרטים עליהם ראו **נספח ד'**).

נספחים

20. מסמך זה כולל חמישה נספחים:

- א. **נספח א'** - ממצאי בדיקת השמות, אשר מופיעים ברשימת 17 העיתונאים ההרוגים, כפי שפורסמה ע"י איגוד העיתונאים הפלסטינים ולשכת משרד ההסברה הממשלתית בעזה.
- ב. **נספח ב'** - מערך ההסברה הצבאית של גדודי עז אלדין אלקסאם ("משרד ההסברה").
- ג. **נספח ג'** - ההסברה הצבאית מערך של פלוגות ירושלים, הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין ("ההסברה הקרבית").
- ד. **נספח ד'** - קווים לדמותם של שלושה פעילים צבאיים נוספים של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, המשתייכים למערכי ההסברה הצבאית של הארגונים הללו, שנהרגו במבצע "צוק איתן".
- ה. **נספח ה'** - הרשימה המקורית של 17 העיתונאים ההרוגים של איגוד העיתונאים הפלסטיניים, כפי שפורסמה באתר המידע של סוכנות הידיעות הפלסטינית (WAFA).

ממצאי בדיקת השמות המופיעים ברשימת 17 העיתונאים ההרוגים כפי שפורסמה ע"י איגוד העיתונאים הפלסטיניים והלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה³

מס'	שם העיתונאי וכלי התקשורת אליו השתייך	נסיבות המוות	השתייכות לארגון טרור	הערות
1	ראמי פתחי חסין ריאן, עיתונאי וצלם, שעבד כמנהל סוכנות ידיעות בשם JANA. כמו כן עבד עבור כלי תקשורת עזתיים נוספים ובתוכם סוכנות הידיעות Palestinian network for Press and Media.	נהרג ב-30 ביולי 2014 בעת שצילם תושבים מצטיידים במזון בשוק בשג'אעיה.	בלתי מעורב.	
2	בהאא' אלדין כאמל מחמד אלע'ריב, עיתונאי בטלוויזיה הפלסטינית ("Palestine TV").	נהרג ב-29 ביולי 2014, שלא בנסיבות של סיקור עיתונאי. לטענת הפלסטינים הוא נהרג בעת שליווה את בתו לבית החולים, כתוצאה מתקיפה אווירית.	בלתי מעורב.	✓ מנהל מחלקת החדשות בשפה העברית של הטלוויזיה הפלסטינית.
3	חאמד עבדאללה מחמד שהאב, עבד כנהג מכונית של צוות עיתונאים מסוכנות ידיעות מקומית בשם "Media 24".	נטען ע"י הפלסטינים, כי הוא נהרג בעת שמכונתו הופצה ע"י מטוסים ישראליים בעזה ב-9 ביולי 2014.	בלתי מעורב	✓ אגודת העיתונאים הפלסטינים פרסמה הודעת אבל על מותו של חמאד שהאב "נהג חברת מדיה 24 להפקת תקשורת".
4	חמאדה ח'אלד מקאט. פעיל הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. טוענים, כי הוא היה מנהל אתר האינטרנט של סוכנות הידיעות סג'א (SAJA).	נהרג ב-4 באוגוסט 2014 בעת תקיפת פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין בצפון עזה. יחד עימו נהרגו שלושה פעילים נוספים של הג'האד האסלאמי בפלסטין.	מעורב	✓ בדף הפייסבוק המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין, מה-9 באוגוסט 2014, נאמר: "משפחת מסגד נעמה אלע'פרי [מסגד המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין], רואה בלוחמי הג'האד [מג'אהדין, במקור] המוזכרים להלן, שהינם באי המסגד, חללים קדושים [שהדאא', במקור]. [להלן שמותיהם]: השהיד זאהר אלאנקח [פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין]; השהיד סלימאן מערוף [פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין]; השהיד אחמד מקאט [אחיו של חמאדה מקאט]; השהיד חמאדה מקאט

³ השמות המופיעים בטבלה מבוססים על אתר Wafa Info (אתר סוכנות הידיעות הפלסטינית). סדר השמות בטבלה הינו לפי סדר הופעת השמות ב-Wafa Info (הרשימה המקורית, ראו נספח ה'). בטבלה שולבו ממצאי הבדיקה של מרכז המידע למודיעין ולטרור.

<p>[פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין].</p> <p>✓ סג'א הינה סוכנות הידיעות מקומית בעזה המפעילה אתר אינטרנט חדשותי ודף פייסבוק. מעיון בדף הפייסבוק של הסוכנות ניתן להתרשם, כי יש לה זיקה לג'האד האסלאמי בפלסטין. בדף הפייסבוק של סוכנות הידיעות נראה מחמד סלטאנה, ראש סוכנות הידיעות, כשמשמאלו צילום של פתחי שקאקי, מי שהיה מנהיג הג'האד האסלאמי בפלסטין. לאחר הפיגוע של חזבאללה בהר דב בו נהרגו שני חיילי צה"ל ברך מחמד סלטאנה את חזבאללה.</p>				
<p>✓ הגדר כעיתונאי "לוחם ג'האד", שנהרג כאשר סיקר את הלחימה בשג'אעיה. גופתו נקברה כשהיא עטופה בדגל גדודי עז אלדין אלקסאם ועליה הונחו כנראה איפוד העיתונאים והמצלמה שלו (פלסטין, 27 ביולי 2014).</p>	מעורב	נהרג ב-20 ביולי 2014 בשכונת שג'אעיה כנראה בעת שסיקר את הלחימה.	ח'אלד ריאצ' מחמד חמד. על פי המידע שבידינו הוא היה פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם. הפלסטינים טוענים, כי הוא היה צלם עיתונות בסוכנות עיתונות מקומית בשם Continue (אינה מוכרת לנו).	5
	מעורב.	נהרג ב-30 ביולי 2014 בעת שצילם תושבים מצטיידים במזון בשוק בשג'אעיה.	סאמח' מחמד אלעריאן, צלם עיתונות ומגיש בערוץ הטלוויזיה אלאקצא של חמאס.	6
<p>✓ אין בידינו פרסומים של עיתונאי זה. עובדת היותו עיתונאי מוטלת בספק</p>	בלתי מעורב.	נהרג ב-2 באוגוסט 2014, שלא בנסיבות של סיקור עיתונאי (לטענת הפלסטינים בעת שביתו הותקף ע"י חיל האוויר).	שאדי חמדי מחמד עיאד, "עיתונאי freelance". עבד כמתנדב בסוכנות הידיעות קדסנט (Quds net News Agency).	7
<p>✓ נפצע ומת מפצעיו. ✓ שחקן כדורגל נודע בעברו, מאמן ופרשן ספורט פופולרי. לא מוכרים לנו עיסוקיו העיתונאים בנושאים, שאינם קשורים לספורט.</p>	בלתי מעורב.	נהרג ב-30 ביולי 2014, שלא בנסיבות סיקור עיתונאי (נטען ע"י הפלסטינים כי ביתו הותקף ע"י צה"ל).	עאהד עפיף יוסף זקות. שימש כמגיש ופרשן ספורט בערוץ הטלוויזיה הפלסטינית ובערוץ אלכתאב בעזה (השייך לאוניברסיטה האסלאמית בעזה הנשלטת ע"י חמאס).	8

	מעורב.	נהרג בשג'אעיה ב-23 ביולי 2014. נהרג שלא בניסבות של פעילות עיתונאית.	9 עבד אלרחמן זיאד חסן אבו הין. על פי המידע שבידינו הוא הצטרף בעבר לגדודי ז אלדין אלקסאם וביצע פעולות צבאיות. הפלסטינים טוענים, כי הוא היה עיתונאי בערוץ אלכתאב השייך לאוניברסיטה האסלאמית בעזה ופועל מתוך כתלי האוניברסיטה (מוסד אקדמי ברצועה הנמצא בשליטת חמאס).
<p>✓ הנהגת אזור רפיח של "תנועת אלאחראר" (התארגנות טרוריסטית בעזה, שהוקמה ע"י פורשי פתח ב-2007 ומזוהה כיום עם חמאס) ביקרה ב-7 באוקטובר 2014 אצל משפחתו של עבדאללה נצר פחג'אן. באתר "תנועת אלאחראר" (alahrar.ps) נאמר כי: "השהיד עבדאללה נצר פחג'אן היה אחד מהשהידים של גדודי [עז אלדין] אלקסאם במבצע "צוק איתן" [במקור, "אלעצף אלמאכול", המוץ הנאכל, כינוי למבצע "צוק איתן" ע"י חמאס].</p>	מעורב.	נטען ע"י הפלסטינים, כי הוא נהרג ב-1 באוגוסט 2014 בעת תקיפה ישראלית בשכונת אלזיתון (שבעיר עזה)	10 עבדאללה נצר ח'ליל פחג'אן, פעיל בגדודי עז אלדין אלקסאם. יתכן גם, שעבד ככתב רדיו קול אלאקצא של חמאס.
<p>✓ בוגר המחלקה לעיתונות ותקשורת באוניברסיטה האסלאמית בעזה. נשוי לבתו של פוזי ברהום, דובר חמאס ברצועה.</p> <p>✓ בצילום בפייסבוק נראה עבדאללה מרתג'א אוחז ברובה ומקריא צוואתו בסרטון, שהפיקו גדודי עז אלדין אלקסאם. ראו צילומים שלו בעמוד 6.</p> <p>✓ מסמך משרד ההסברה הפלסטיני הסתיר (להערכתנו במתכוון) את זהותו הצבאית⁴.</p>	מעורב.	נהרג ב-25 ביולי 2014 במהלך הקרבות בשג'אעיה (לטענת הפלסטינים כתוצאה מירי ארטילרי של צה"ל).	11 עבדאללה פצ'ל מרתג'א, פעיל גדודי עז אלדין אלקסאם, שמילא משימות הסברתיות.

⁴ במסמך הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה נאמר: "He worked as a journalist in the Palestinian Zakat institution".

<p>✓ השתייך ל"הסברה הקרבית" של הג'האד האסלאמי בפלסטין. ✓ פלוגות ירושלים של הג'האד האסלאמי בפלסטין הוציאו פוסטר לזכרו. ראו צילומים שלו בעמוד 5. ✓ מסמך הלשכה של הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה הסתיר (להערכתנו במתכוון) את זהותו הצבאית⁵.</p>	מעורב	נהרג ב-29 ביולי 2014, לטענת הפלסטינים בעת התקפה על ביתו.	עזת סלאמה צ'היר, פעיל צבאי של הג'האד האסלאמי בפלסטין שעבד בכמה כלי תקשורת ברצועה.	12
<p>✓ מנהל תוכניות (Programs Director) "מרכז דוחא לחופש עיתונות" ("Doha Center For Media Freedom"). עבד כעיתונאי עבור הסניף העזתי של "מרכז דוחא לחופש עיתונות".</p>	בלתי מעורב.	נהרג ב-13 באוגוסט 2014, יחד עם צלם בעת פירוק נפלים באזור בית לאהיא ע"י יחידת הנדסה של המשטרה הפלסטינית (ראו מספר 17 ברשימה).	עלי שחתה אבו עפש, שימש מתורגמן לצלם סוכנות Simon AP Camilli, ונהרג עימו יחד.	13
<p>✓ בלוויה נעטפה גופתו בדגל פתח.</p>	בלתי מעורב.	נפצע ב-30 ביולי 2014 כשסיקר את השוק בשכונת שג'אעיה בעת הצטיידות התושבים המקומיים במזון. מת מפצעיו ב 31 ביולי 2014.	מחמד נור אלדין מצטפא אלדירי, צלם עיתונאות, עבד עבור "הרשת הפלסטינית לעיתונות והסברה" (Palestinian Network of Journalism and Media).	14
	מעורב.	נפצע ב-20 ביולי בתקיפת ביתו בשכונת שג'אעיה. כעבור כמה ימים מת מפצעיו. נהרג שלא בנוסות של סיקור עיתונאי.	מחמד מאג'ד דאהר, עיתונאי, עורך בעיתון אלרסאלה של חמאס.	15
<p>✓ ספק אם אכן הייתה עיתונאית, למרות, ששמה נכלל ברשימת 17 העיתונאים. בתקשורת הערבית היא הוגדרה כ"מפיצת חדשות בין חשבונות פייסבוק בהתנדבות" (אלרא', 10 ביולי 2014).</p>	בלתי מעורבת.	נהרגה ב-10 ביולי 2014. לטענת הפלסטינים נהרגה בעת תקיפת ביתה במחנה הפליטים ח'אן יונס.	נג'לאא' מחמוד לטפי אלחאג' (אם חמזה), הוגדרה כ"פעילה הסברתית" (בערבית נאשטה אעלאמיה).	16

⁵ במסמך הלשכה הממשלתית של משרד ההסברה בעזה נאמר, כי הוא: "worked as correspondent for al-Horia Radio and a programmer in Yarmouk TV channel".

<p>✓ בהתפוצצות הנפל נהרגו 4 אנשי חבלה של המשטרה. צלם AP חאתם מוסא נפצע קשה מההתפוצצות.</p> <p>✓ Simon Camilli היה העיתונאי הזר היחיד שנהרג בעת מבצע "צוק איתן".</p>	בלתי מעורב.	נהרג ב-13 באוגוסט 2014, כתוצאה מהתפוצצות נפל בעת שסיקר ניטרול נפלים בשכונה בבית לאהיא שבצפון הרצועה.	Simon Camilli, צלם עיתונות איטלקי, בסוכנות AP.	17
---	-------------	--	--	-----------

מערך ההסברה הצבאית של גדודי עז אלדין אלקסאם ("משרד ההסברה")

הלוגו של "משרד ההסברה" (אלמכתב אלעלאמי) של גדודי עז אלדין אלקסאם

כללי

1. החמאס, המייחסת חשיבות רבה למלחמה התודעתית, מקיימת **מערך הסברה צבאית** במסגרת גדודי עז אלדין אלקסאם בשם **"משרד ההסברה"**. במסגרתו משרתים פעילים צבאיים, שהוכשרו למשימות הסברה בשטח ובשדה הקרב. פעילים אלו אינם עיתונאים מקצועיים אלא הם פעילים צבאיים, ולעיתים מפקדים צבאיים שהוכשרו לביצוע משימות תקשורתיות מהשטח זאת על מנת לתת תהודה רבה ככל האפשר לפעולות הצבאיות-טרוריסטיות של החמאס מתוך מודעות חמאס לכך, ש"כיום נשק המצלמה ניצב לצידם של הקלאצ'ניקוב, הפגז והטיל".

2. מערך ההסברה הצבאית בחמאס הוקם בשנת 2001 במהלך האינתיפאצה השנייה. המועצה הצבאית העליונה של גדודי עז אלדין אלקסאם, בראשות **צלאח שחאדה**, אשר שימש אז כראש הזרוע הצבאית של חמאס, החליטה להקים גוף מקצועי של פעילים צבאיים, שיעסקו במשימות ההסברה. גוף זה קיבל במרץ 2003 את השם הקיים עד היום: **"משרד ההסברה של גדודי השהיד עז אלדין אלקסאם"**⁶.

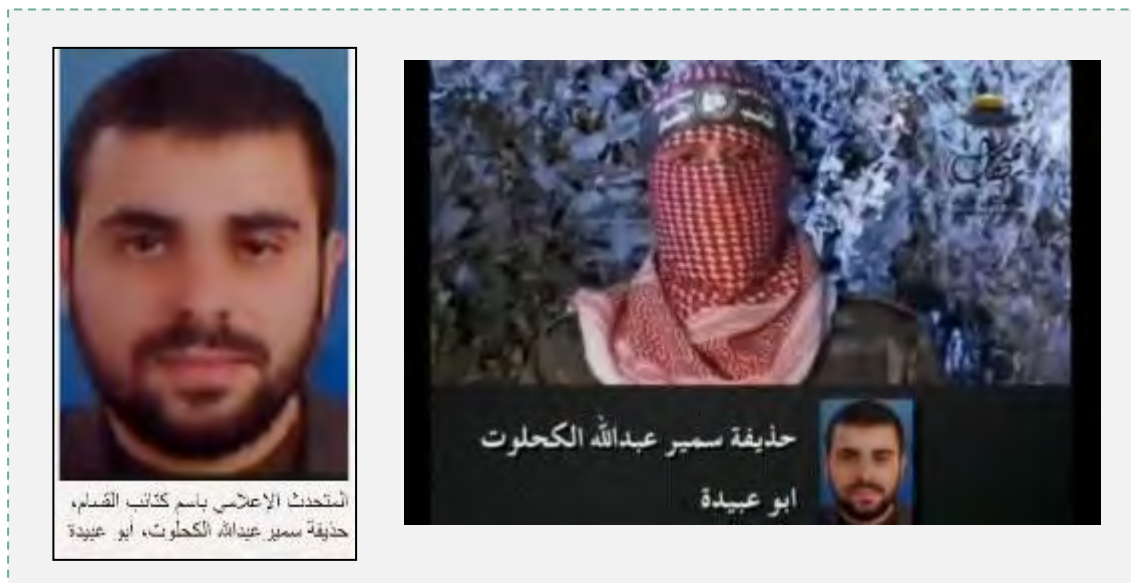
3. למערך ההסברה הצבאית הוקצו ע"י חמאס משאבים רבים. ברבות השנים הוא רכש מיומנויות מקצועיות וטכנולוגיות מתקדמות המציבות את חמאס בחזית המערכה התודעתית שהיא מנהלת כלפי פנים (בזירה הפלסטינית) וכלפי חוץ. "משרד ההסברה" מפעיל נציגים מטעמו **בחמש חטיבות**

⁶ יש להבדיל בין גוף זה לבין משרד ההסברה של תנועות החמאס, שבראשו עומד ד"ר חסן אבו ח'ניש, אשר עוסק בפעילות התקשורתית של התנועה.

ברצועה: חטיבת צפון הרצועה, חטיבת עזה, חטיבת מרכז הרצועה, חטיבת ח'אן יונס וחטיבת רפיח. "משרד ההסברה" מקיים נציגות ברמה הגדודית בחטיבות השונות. יעדיו של משרד הוגדרו כדלקמן⁷:

- א. פרסום כרוזים והודעות צבאיות וקיום מסיבות עיתונאים.
- ב. מעקב אחר חדשות, שמקורן בגדודי עז אלדין אלקסאם והפצתם לעולם.
- ג. קישור בין הזרוע הצבאית של חמאס לבין כלי התקשורת.
- ד. צילום משימות ו"פעילויות מבצעיות מיוחדות" (עמליאת ג'האדיה ח'אצה) של הזרוע הצבאית של חמאס.
- ה. צילום צוואות מוקלטות של חללי גדודי עז אלדין אלקסאם והפצתן לכלי התקשורת.
- ו. הפעלת אתר האינטרנט של גדודי עז אלדין אלקסאם, ועדכון בדיווחים, כרוזים וידיעות.
- ז. הפקת סרטונים מיוחדים, שירים וקליפים המתעדים את הפעילות של גדודי עז אלדין אלקסאם.

4. מאז שנת 2004 יש ל"משרד ההסברה" של גדודי עז אלדין אלקסאם דובר רשמי מטעמו, שהינו למעשה דובר גדודי עז אלדין אלקסאם. הדובר הרשמי של גדודי עז אלדין אלקסאם הינו אבו עבידה, המרבה להשתלח בישראל ולאיים עליה בפיגועי טרור. במשך שנים רבות הקפיד אבו עבידה להופיע רעול פנים ולהסתיר את זהותו האמיתית. שמו וזהותו נחשפו במאי 2014 במהלך שידור בערוץ הטלוויזיה אלאקצא של חמאס. שמו המלא הינו חדי'פה סמיר עבדאללה אלכחלות, תושב ג'באליא, בן 29.

חשיפה ראשונה של שמו ופניו של אבו עבידה דובר הזרוע הצבאית של חמאס בשידור בערוץ אלאקצא של חמאס במאי 2014 (al-masdar.com).

⁷ על פי אתר הויקיפדיה של האחים המוסלמים (www.ikhwanwiki.com).

אבו עבדה, דובר גדודי עז אלדין אלקסאם, מאיים על ישראל במהלך מבצע "צוק איתן" ומזהיר את חברות התעופה הזרות, שלא להגיע לישראל דרך נמל התעופה בן גוריון (al-masdar.com, 20 באוגוסט 2014).

מבחר צילומים של פעילות "משרד ההסברה" ושל תוצרי ההסברה שלו

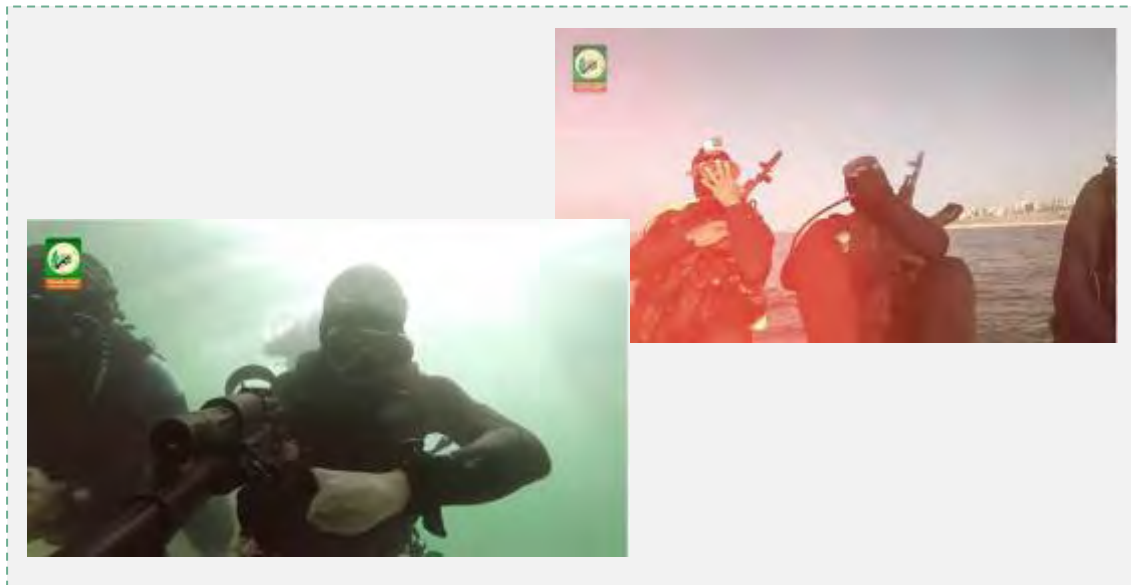
פעילי "משרד ההסברה" לבושי מדים ואפודים בעת עבודתם. ברקע נראה הלוגו של "משרד ההסברה" (אתר ויקיפדיה של האחים המוסלמים)

אתר האינטרנט של גדודי עז אלדין אלקסאם, המופעל ע"י "משרד ההסברה" (alqassam.ps).

ערוץ יוטיוב רשמי המופעל ע"י "משרד ההסברה". מימין למעלה מופיע הלוגו של "משרד ההסברה". בערוץ מופיעים סרטונים, שפורסמו מטעם "משרד ההסברה" (youtube.com).

תוצר הסברה של "משרד ההסברה": סרטון המתעד את אימוני הקומנדו הימי של גדודי עז אלדין אלקסאם (יוטיוב, 13 בדצמבר 2014).

תוצר הסברה של "משרד ההסברה": תיעוד מפגן צבאי של חמאס בעזה לרגל ציון יום השנה לייסודה (יוטיוב, 14 בדצמבר 2014).

תוצר הסברה של "משרד ההסברה": תיעוד החדירה של פעילי חמאס לעמדת צה"ל
בנחל עוז במהלך מבצע "צוק איתן" (יוטיוב, 12 באוגוסט 2014).

תוצר הסברה של "משרד ההסברה": ירי טיל נ"ט מדגם "קונקורס" לעבר כח צה"ל באזור ג'חר אלדיכ
במהלך מבצע "צוק איתן" (יוטיוב, 22 ביולי 2014)

תוצר הסברה של "משרד ההסברה": ירי פצצת מרגמה לעבר בסיס צה"ל בעוטף עזה (יוטיוב, 7 ביוני 2013).

פעילי מערך ההסברה של חמאס מתעדים את האימונים במחנות "חלוצי השחרור" שערך חמאס בין ה-20 עד ה-27 בינואר 2015 ברחבי רצועת עזה. פעילי מערך ההסברה לובשים אפודים ועליהם השתייכותם ל"משרד ההסברה" (דף הפייסבוק של מחנות חלוצי השחרור, 22-24 בינואר 2015).

מערך "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים, הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין

הלוגו של "ההסברה הקרבית" (אלאעאלאם אלחרבי) של פלוגות ירושלים.

כללי

1. **פלוגות ירושלים**, הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין (להלן: גא"פ), מפעילה במסגרת פעילותה השוטפת מערך הסברה צבאית המכונה בשם "ההסברה הקרבית" (בערבית: אלאעאלאם אלחרבי). פעילי מערך "ההסברה הקרבית" מחולקים בהתאם לפריסת חטיבות הזרוע הצבאית של הגא"פ **בחמישה מחוזות ברצועה**: חטיבת עזה, חטיבת צפון הרצועה, חטיבת מרכז הרצועה, חטיבת ח'אן יונס וחטיבת רפיח.
2. כמו אצל חמאס גם פעילי "ההסברה הקרבית" של גא"פ הינם **פעילים צבאיים**, שקיבלו הכשרה בתחום התקשורת. לרוב הם מבצעים משימותיהם **לבושי מדים**, כמו פעילי שטח אחרים. הפעילים הללו מצלמים, מסקרים ומתעדים את הפעילות הצבאית של הגא"פ. התוצרים המופקים על ידם הינם סרטונים, תמונות, צילום מפגנים צבאיים, אמצעי לחימה, כתבות וראיונות שטח, שהם מקיימים עם הפעילים הצבאיים. תוצרים אלו זוכים לחשיפה בולטת **באתר פלוגות ירושלים של הגא"פ**, המנוהל וערוך ע"י פעילי מערך "ההסברה הקרבית".
3. **אבו אחמד שימש כדובר פלוגות ירושלים** עד אשר הוחלף לאחר מבצע "צוק איתן"⁸. לפני כשנה הוא תאר את "ההסברה הקרבית" **ועמד על חשיבותה** (פאלטודי, 22 דצמבר 2014):

⁸ במקומו מונה אבו חמזה לדובר החדש של פלוגות ירושלים.

א. לפלוגות ירושלים יש מערך הסברה מצוין הפועל ברמת השטח מידי יום. אנשיו הינם ברמת מקצועית מאד גבוהה.

ב. "ההסברה הקרבית" הינה אחת מיסודות הפעילות הצבאית השטח. היא מחויבת לנוכחות בלב [האזור בו מתקיים] האירוע, כיסוי האירוע, תרגומו ופרסומו לכל אמצעי התקשורת המקומיים והבינלאומיים בכל האמצעים האלקטרוניים העומדים לרשותה".

ג. "מלאכתו של לוחם הג'האד [בתחום] ההסברה אינה שונה ממלאכת הפעיל, אשר משגר רקטות ונוכח בשטח".

ד. "אם תפעל התנגדות ברמת השטח ללא תיעוד והפצה, הרי שהעולם והחברה הפלסטינית לא יכירו כלל את הפעילות ואת הצלחות ההתנגדות בשטח".

אבו אחמד, דובר פלוגות ירושלים, לבוש במדים צבאיים וחמוש ברובה (יוטיוב, 11 במרץ 2014; רדיו אלכופיה, 8 ביולי 2014).

מותם של בכירי "ההסברה הקרבית" במהלך פעולות צה"ל

4. במהלך פעולות צה"ל ברצועה מצאו מותם שני פעילים צבאיים בולטים, שעמדו בראש "ההסברה הקרבית":

א. **צלאח אבו חסנין (אבו אחמד) – פעיל בכיר בהנהגה הצבאית של הגא"פ ברצועה.** עמד בראש מערך "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים. נהרג במהלך מבצע "צוק איתן" ברצועה בתקיפת ביתו ברפיח ע"י חיל האוויר (25 ביולי 2014).

צלאח אבו חסנין (אבו אחמד), אשר עמד בראש מערך "ההסברה הקרבית" של הגא"פ ברצועה ונהרג במבצע "צוק איתן" (פאלסטודי, 25 ביולי 2014)

ב. ראמז נג'יב חרב (אבו עבידה) - החל דרכו כפעיל שטח צבאי ועלה בסולם הדרגות עד ששימש כמפקד גדוד. עמד בעבר בעבר מערך "ההסברה הקרבית" של חטיבת עזה בפלוגות ירושלים. נהרג במהלך מבצע "עמוד ענן" ברצועה (ב-19 בנובמבר 2012) במהלך תקיפת חיל האוויר על משרד של הגא"פ בבניין אלשורוק בעזה (אתר פלוגות ירושלים, 3 בדצמבר 2012).

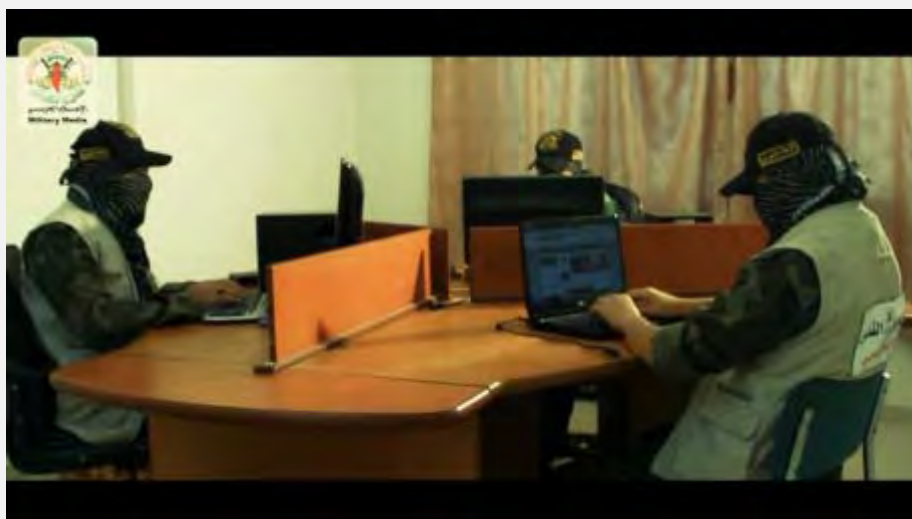

ראמז נג'יב חרב ("אבו עבידה"), עמד בראש "ההסברה הקרבית" של חטיבת עזה בפלוגות ירושלים (אתר פלוגות ירושלים).

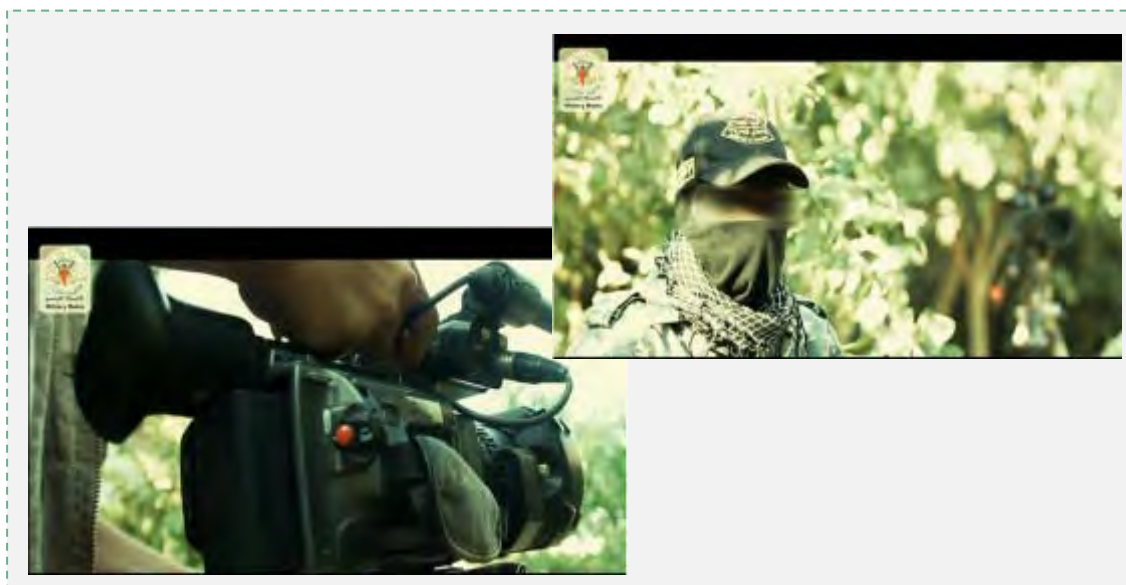
מבחר צילומים מהפעולות ומתוצרי ההסברה של "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים

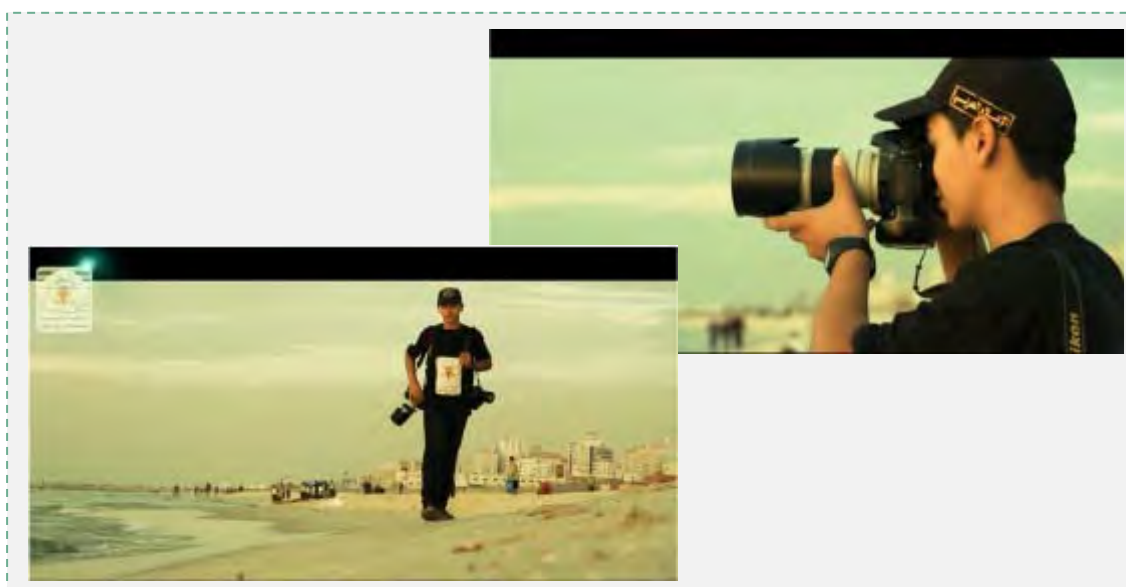
אתר האינטרנט של פלוגות ירושלים המופעל ע"י "ההסברה הקרבית" (saraya.ps).

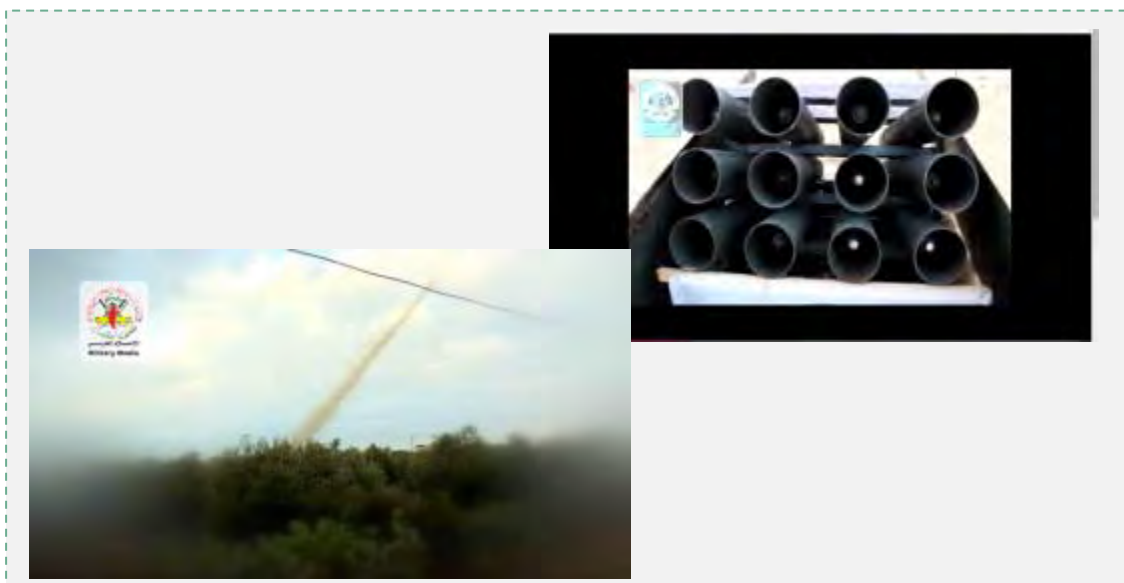
פעילי "ההסברה הקרבית" בעת עבודתם במשרד (פאלטודי, 22 דצמבר 2014).

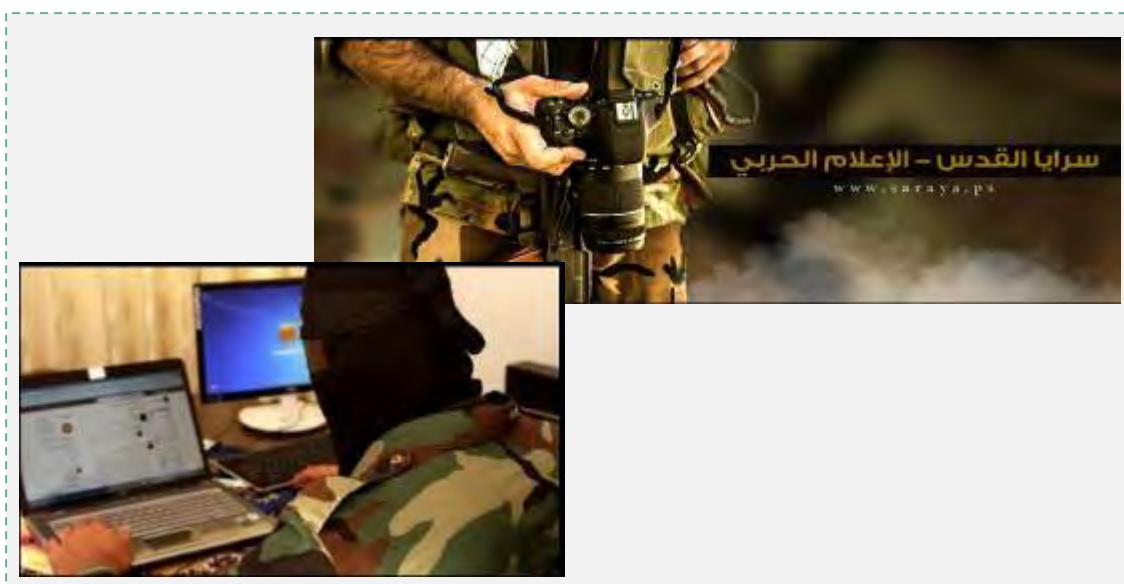
פעיל "ההסברה הקרבית" עם מצלמתו בשטח (פאלטודי, 22 בדצמבר 2014).

נערים המועסקים ע"י "ההסברה הקרבית" במשימות תיעוד וסיקור (פאלטודי, 22 בדצמבר 2014).

אתר יוטיוב של "ההסברה הקרבית" בו מועלים בין השאר סרטונים המתעדים שיגורי רקטות לעבר ישראל.

פעילי "ההסברה הקרבית" לובשי מדים במהלך עבודתם (דף הפייסבוק, 6 בפברואר 2014).

כתב "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים מתלווה לפעיל גא"פ לתיעוד שיגור רקטות (פאלטודי, 10 בספטמבר 2014).

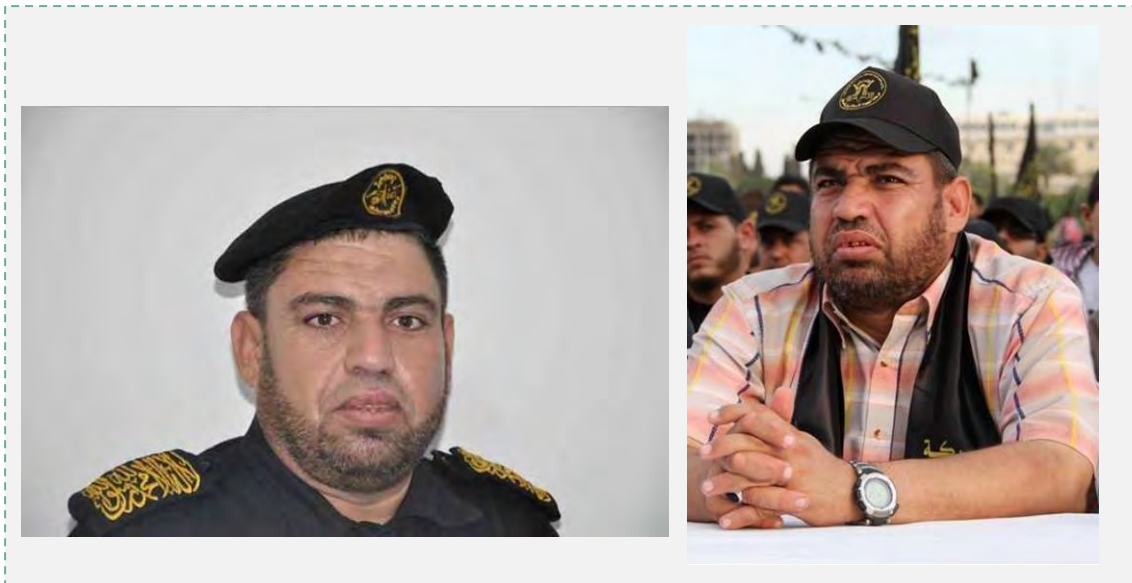

כתבי "ההסברה הקרבית" מתלווים למשלחת של בכירי גא"פ, שביקרו פעילים צבאיים של הארגון במזרח העיר עזה. משמאל: בכירי הגא"פ מצטלמים עם משגר רקטות (פלוגות ירושלים, 26 בינואר 2013).

דמותם של שלושה פעילים צבאיים של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, המשתייכים למערכי ההסברה הצבאית של הארגונים הללו, שנהרגו במבצע "צוק איתן".

1. שני הפעילים הצבאיים, המופיעים ברשימת 17 ה"עיתונאים" אגודת העיתונאים הפלסטינית, אינם הפעילים היחידים, המשתייכים למערכי ההסברה הצבאית של חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, שנהרגו במהלך מבצע "צוק איתן". במהלך המבצע נהרגו לפחות 3 פעילים צבאיים נוספים, אחד מהם שימש בתפקיד בכיר, אשר שרתו ב"הסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים וב"משרד ההסברה" של גדודי עז אלדין אלקסאם. אגודת העיתונאים הפלסטינית העדיפה שלא לכלול את שמותיהם ברשימת 17 העיתונאים שפרסמה עליהם (למרות ששמות 2 פעילים צבאיים אחרים הופיעו, כאמור לעיל, ברשימה). להלן צילומיהם ופרטים עליהם.

צלאח אבו חסנין (אבו אחמד), פעיל בכיר הג'האד האסלאמי בפלסטין

צלאח אבו חסנין (אבו אחמד), פעיל צבאי בכיר בהנהגה הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. עמד בראש "ההסברה הקרבית" של פלוגות ירושלים (פאלטודי, 25 ביולי 2014).

עלאא' ח'אלד נג'יב אליאזג'י, פעיל ביחידת העילית של גדודי עז אלדין אלקסאם

עלאא' ח'אלד נג'יב אליאזג'י, תושב בית חאנון, פעיל יחידת העילית של גדודי עז אלדין אלקסאם (אלנח'בה), השתתף בשלוש פעולות צבאיות, כולל חדירה לשטח ישראל (ראו להלן) השתייך ל"משרד ההסברה" של חמאס (צילום מימין: facebook.com. צילום משמאל: יוטיוב 26 באוקטובר 2014).

מימין: עלאא' אליאזג'י באימונים צבאיים (יוטיוב, 26 באוקטובר 2014). משמאל: עלאא' אליאזג'י לבוש מדים וחמוש ברובה. מהכתוב בשלט שמאחוריו עולה, כי הוא השתייך לחטיבת צפון הרצועה, הגדוד הצפוני (דף הפייסבוק על שם השהיד הגיבור עלאא' אליאזג'י, 3 בדצמבר 2014).

מימין: הודעת אבל מטעם חמאס על מותו של עלאא' ח'אלד אליאזג'י, אחד ממבצעי פעולת החדירה [לשטח ישראל] מזרחית [למעבר] ארז (דף הפייסבוק ע"ש השהיד הגיבור עלאא' אליאזג'י, 23 בנובמבר 2014). משמאל: איור שהכין קרוב משפחה לזכרו של השהיד עלאא' ח'אלד נג'יב אליאזג'י. משמאל מעל נראה אליאזג'י "חמוש" במצלמה (גוגל פלוס, 1 באוקטובר 2014)

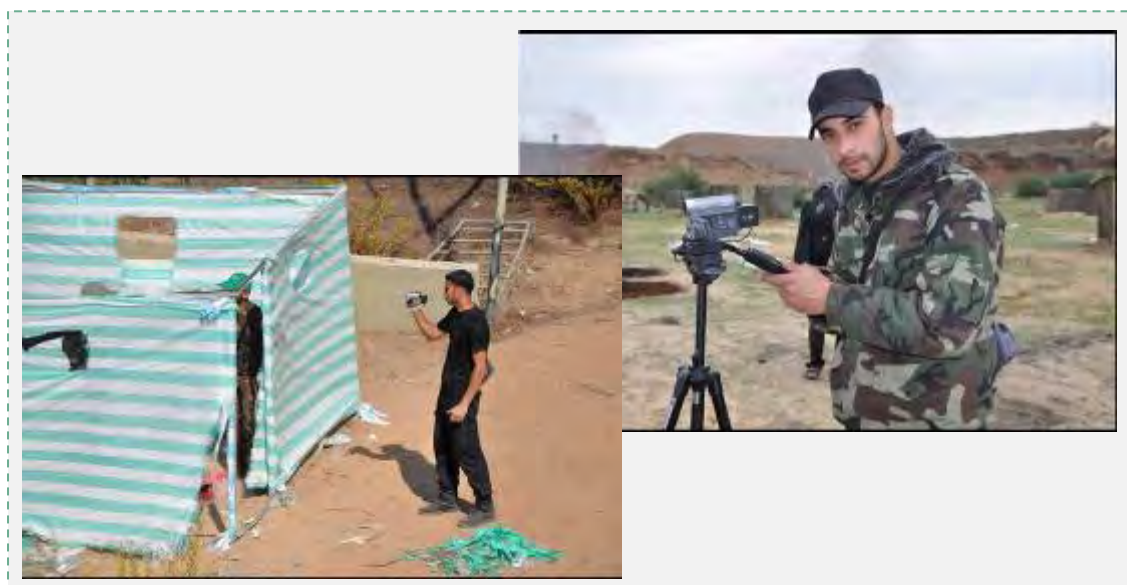
וליד תופיק דראביה, פעיל ביחידת העילית של גדודי עז אלדין אלקסאם

מימין: וליד תופיק דראביה, פעיל יחידת העילית של גדודי עז אלדין אלקסאם (אלנח'בה), נראה מקריא את צוואתו בסרטון, שהופק על-ידי הזרוע הצבאית של גדודי עז אלדין אלקסאם (youtube.com). וליד דראביה שרת במערך ההסברה של חמאס במסגרת "משרד ההסברה. משמאל: הודעת אבל מאת הגדוד על שם השהיד עמאד עקל על מותו של השהיד הקסאמי לוחם הג'האד, וליד תופיק דרביה (אבו חמזה), אשר השתייך ליחידת העילית של גדודי עז אלדין אלקסאם (אלנח'בה). בהודעת האבל הוא מתואר, כ"אחד מגיבורי אלנח'בה של (גדודי עז אלדין) אלקסאם ומשרד ההסברה" (דף הפייסבוק ע"ש השהיד הקסאמי וליד תופיק דרביה, 5 בספטמבר 2014).

מימין: צילום מצבת קברו של השהיד שהשתייך ליחידת אלנח'בה של אלקסאם ולמשרד ההסברה. וליד תופיק דרביה ("אבו חמזה"). נהרג ב"צוק איתן" בתאריך 3 באוגוסט 2014, בגיל 24 (דף הפייסבוק ע"ש השהיד הקסאמי וליד תופיק דרביה, 13 בדצמבר 2014). משמאל: וליד דרביה חמוש ברובה ועל מצחו מצלמה (דף הפייסבוק ע"ש השהיד הקסאמי וליד תופיק דרביה, 2 באוקטובר 2014)

וליד דרביה לבוש מדים עם מצלמת וידאו מצלם מחנה אימונים של חמאס (דף הפייסבוק ע"ש השהיד הקסאמי וליד תופיק דרביה, 28 באוגוסט 2014)

רשימת 17 העיתונאים ההרוגים של איגוד העיתונאים הפלסטיניים כפי שפורסם באתר המידע של סוכנות הידיעות הפלסטינית (Wafa)⁹

The screenshot shows the Wafa website interface. At the top, there are logos for Wafa Info, Wafa, and the Palestine News & Info Agency. The main headline reads: "الانتهاكات التي تعرض لها الصحفيون خلال الحرب على غزة 2014". Below the headline, there is a sub-headline: "مفصّل التقرير:" followed by a paragraph of text in Arabic. The text describes the deaths of 17 journalists during the conflict in Gaza in 2014, mentioning the number of journalists killed and the impact on the media. The website also features a navigation menu on the right side with options like "معلومات عامة", "تعداد وفاتة", "تضامات الصراع", "تاريخ فلسطين", "تقسيم", "تنظيم سياسي", "تأمين وتدريب", and "تسليم".

⁹ המספרים שמימין חופפים למספרים המופיעים בטבלה, אשר בנוסף א'.

أسماء الصحفيين الشهداء:				
الاسم	العمر	جهة العمل	مكان الاستشهاد	تاريخ الاستشهاد
رامي فتحى حسين ريان	26	مصور صحفي في الشبكة الفلسطينية للصحافة والإعلام.	سوق الشجاعية.	30/7/2014م
بهاء الدين الخريب	58	رئيس تحرير الأخبار الحرة في تلفزيون فلسطين.	جاء القصف الذي استهدفه أمام منزله مع ابنته في مدينة رفح	29/7/2014
حامد عبد الله شهاب	33	صحفي في ميديا 24.	قصف سيارته بشكل مباشر في منطقة الزمال.	9/7/2014
حمادة خالد مفاط	29	مدير إعلامي لمؤسسة "سجي" على مستوى قطاع غزة.	استشهد إثر قصفه من طائرة استطلاع بالقرب من منزله.	4/8/2014
خالد رياض حمد	25	مصور صحفي شركة "كونتينيو".	استشهد في مجزرة الشجاعية إثر استهدافه من طائرة استطلاع بشكل مباشر.	20/7/2014
سامح محمد العريان	29	مصور صحفي "فضائية الأقصى".	استشهد أثناء تغطيته الإعلامية لمجزرة الشجاعية إثر استهدافه بصاروخ من طائرة استطلاع.	30/7/2014
تيادي حمدي عيد	26	محرر صحفي حر.	استشهد إثر استهداف المنفعة الصهيونية لمنزله في حي الزيتون.	2/8/2014
عاهد عفيف زقوت	50	إعلامي رياضي في تلفزيون فلسطين.	قصف ثقته السكنية في المجتمع الإيطالي بصاروخ طائرة استطلاع.	30/7/2014
عبد الرحمن زياد أبو هين	28	محرر صحفي في قناة "الكتاب"، وهو متسق عامقت عامة في كلية المجتمع، ومراسل في وكالة "صفا".	ارتقى في قصف صهيوني استهدف منزله في حي الشجاعية بغزة.	23/7/2014
عبد الله نصر خليل فحجان	21	يعمل لدى موقع "الأقصى الرياضي" التابع لإذاعة "صوت الأقصى".	استشهد في مجزرة رفح جراء استهدافه من قبل طائرة استطلاع صهيونية.	1/8/2014
عبد الله فضل مرتجي	26	مصور ومراسل لقناة الأقصى وشركة "النيراس" الإعلامية.	أثناء تغطيته الإعلامية في أحياء الشجاعية نتيجة القصف المنفعي.	25/8/2014
عزت سلامة صهير	23	مراسل صحفي وكالة "الحرية" الخليل.	استشهد في قصف منزله المكون من 3 طوابق؛ بالإضافة لاستشهاد 21 شخصاً من أفراد عائلته.	29/7/2014
علي تحفة أبو عفش	36	مدير للبرامج في "مركز النوحة لحرية الإعلام" - فرع "فلسطين" ومقره غزة.	استشهد حامل تغطيته الإعلامية للأحداث؛ حيث انفجر صاروخ من مخلفات العدوان؛ ما أدى إلى استشهاده في مخيم جناليا.	13/8/2014
محمد نور الدين مصطفى الديري	22	مصور صحفي "الشبكة الفلسطينية للصحافة والإعلام".	استشهد أثناء تغطيته لمجزرة الشجاعية في قصف مدفعي للمكان المتواجد فيه.	30/7/2014
محمد ماجد ضاهر	27	محرر صحفي صحيفة "الرسالة"، ومحرر في مكتب وطن للصحافة التابعة لصحيفة "القدس".	تم قصف منزله بصاروخ من الطائرات الحربية، واستشهد 5 من أفراد عائلته، ثم استشهد هو متأثراً بجروحه؛ إضافة إلى استشهاد ابنته.	31/7/2014
نحلاء محمود الحاج	29	ناشطة إعلامية عبر مواقع التواصل الاجتماعي.	أثناء قصف الإحتلال للمنزل الذي كانت تسكنه وأهلها في مخيم خائبونس؛ ما أسفر عن استشهاد الصحفية نجلاء وسبعة آخرين من أفراد عائلتها.	10/7/2014
سيمونه كامبيلي "صحفي إيطالي"	35	مصور في وكالة "الأسوتينديرس".	استشهد إثر حادث انفجار، بينما كان يوثق بكامرته عمليات التخلص من الكمامات المصابة بالعدوى.	13/8/2014